ZEER GEHEIM

Fb 823/44.

Lissabon, 26 Januari 1944

P E R S O N A L I A

B U U N K, Gerrit, Bertus, geb. te Boxtel 4 December 1917, wonende C 180, Achtmaal (gem. Zundert)
beroep: grenscommies der Invoerrechten en accijnzen
Wachtmeester (capitulant) instructeur van 3 R.V.A.

vader: Bernard Buunk, 60 jaar, gep. ambtenaar N.S. Ambonstraat 18 Dordrecht

moeder: Neeltje Hoogakker, 62 jaar adres als boven

broers: Herman, Samuel, 36 jaar, evangelist, gehuwd met Johanna de Roo, woont te Kortrijk (België)
Jacobus, Gerrit, 29 jaar, employé E.M.F. Motorenfabriek te Dordt, gehuwd met Maria van der Vet, woont te Zwijndrecht.

zuster: Elisabeth, Gerritje, Christine, 34 jaar, pianoleerares, Ambonstraat 18 Dordrecht.

echtgenoote: Johanna Cornelia Lips, 27 jaar, woont thans bij ouders thuis in Breda, gehuwd 17 Maart 1942.

Opleiding:
L.O. te Dordrecht. M:u.l.o. twee jaar te Groendijk.

Daarna 3 jaar avondschool Dordtsche Handelschool, waarvan examen in Stenografie (Nederl), machineschrijven, Handelscorrespondentie (Nederl).

In 1933 in dienst bij de 1e Nederlandsche Levensverzekering Mij. te Dordrecht.

Eind Februari 1937 in militairen dienst bij 3 R.V.A. als dienstplichtige.

1 November 1937 dienstplichtig Wachtmeester

Op 1 Maart 1938 aangesteld in beroepskader op voet van capitulant.

Op 17 Juli 1940 uit dienst gegaan, geen wachtgeld daar hij op 20 Juli d.a.v. aangesteld werd als tijdelijke Hulpcommies der Invoerrechten en Accijnzen te Ootmarsum(insp. Oldenzaal)

Op 1 Januari 1942 aangesteld tot grenscommies in vasten dienst

Op 31 Mei 1942 overgeplaatst naar de Inspectie Breda met standplaats te Achtmaal.

Zou opgeroepen worden in krijgsgevangenschap en zou geen vrijstelling hebben gekregen uit hoofde van zijn functie als grenscommies.

Op 20 Juni 1943 uit Nederland vertrokken

Op 31 Juli 1943 in Spanje aangekomen

Op 18 Januari 1944 uit Madrid vertrokken

Op 19 Januari 1944 te Lissabon aangekomen

Spreekt een weinig Duitsch en Fransch

Beoordeeling: Maakt een zeer gunstigen indruk;

is betrouwbaar;

is beroepsmilitair (wachtmeester B.A.).

- - - -

Fs 823/44.

Lissabon, 26 Januari 1944

L E G E R

Op 10 Mei 1940 was zegsman als Sectie Commandant (beroepswachtmeester) ingedeeld bij 2-III-R.A.

(B.O. 2-III-3 R.A. kornet le Roy
B.C. 2-III-3 R.A. Kapitein Zanino
Afd. C.III-3 R.A. Majoor van Tilburg
Reg. C. 3 R.A. Lt. Kol. Cramwinckel)

De Bt. (15-How.) lag op 10 Mei in Heeswijk, zij was even van te voren uit de Peelstelling teruggenomen.

In den ochtend van 10 Mei werd opgebroken en naar Zaltbommel gemarcheerd en in stelling gekomen bij Opijnen. Daar in stelling gedurende 2 nachten en 3 dagen. Geen vuur afgegeven.

Op 13 Mei ten 2o.oo gemarcheerd naar Leerdam. Daar gearriveerd op 14 Mei, waar de capitulatie bekend werd.

Geen contact gehad met den vijand.

Bij 2-III-3 R.A. geen verliezen.

De IIIe Afdeeling werd na de capitulatie ingekwartierd in Leerbroek en later in Nieuwkerk.

Op 17 Juli gedemobiliseerd.

Moreel van de troep zeer goed. Zegsman is vol lof over kapt. Zanino.

Zegsman hoopt dat na den oorlog de bewapening en het materieel modern zullen zijn. Hij meent, dat een langere diensttijd noodig zal zijn en uitbreiding van het beroepskader een eerste vereischte is.

- - - -

fb823/44.

Lissabon, 26 Januari 1944

E C O N O M I S C H

Voedseltoestand:

Deze was in Achtmaal (Zundert) vrij goed. Er was in het algemeen te krijgen, waarop de bonnen recht gaven. Voor eigen gebruik waren de "zwarte markt" prijzen bijna gelijk aan de officieele prijzen. Indien van de smokkelhandel werd gekocht, dan waren de prijzen aanmerkelijk hooger.

De smokkelhandel op de Belgische grens was enorm groot, de douane-ambtenaren werden bijna "van de sokken geloopen".

De smokkelhandel bestond uit levensmiddelen naar en luxeartikelen van België.

De smokkelhandel werd door de douane oogluikend toegelaten, tenzij het te bont werd. De ambtenaren zorgden in het algemeen, dat de smokkelaars niet in handen vielen van NSB-politie of Duitsche patrouilles.

- - - - -

Fb 823/44.

Lissabon, 26 Januari 1944

S O C I A A L

Zegsman verdiende als grenscommies in Brabant der Invoerrechten en Accijnzen, inclusief huwelijkstoelage fl. 125.- per maand.
8 urige werkdag, met een minimum van 1/3 't s nachts.
In Januari 1942 werd een telling gehouden, waaruit bleek, dat onder de ambtenaren der Invoerrechten en Accijnzen minder dan 1/2 % tot de N.S.B. behoorden en deze waren nog voornamelijk gestationeerd in het binnenland.

- - - -

Lo 823/44

Lissabon, 26 Januari 1944

PROPAGANDA

Zegsman luisterde vrij regelmatig in Zundert naar de Nederlandsche nieuwsuitzendingen van de B.B.C. op 1500 M; vrijveel storingen. Hij luisterde af en toe naar Radio Oranje. Zijn beoordeeling van Radio Oranje is zeer matig. Zoo meent hij, beroepsmilitair zijnde, dat de raad van Radio Oranje om onder te duiken teneinde krijgsgevangenschap te ontloopen, voor de meeste militairen financieele consequenties had, die zij niet konden dragen. Dit maakt een zeer slechten indruk in Nederland.

- - - -

Hs 823/44.

Lissabon, 26 Januari 1944

ONBETROUWBARE PERSONEN

.... Kip, ong. 60 jaar, Hotel Tubantia Ootmarsum, Hotelhouder was kringleider van de N.S.B.

J. Vastbinder, ong. 34 jaar, vroeger grenscommies Invoerrechten en Accijnzen te Ootmarsum, oorspronkelijk Stuurman op de Groote Vaart. Liep in uniform van de N.S.B.

De Pastoor van het dorp Achtmaal in N. Brabant (naam vergeten) is overtuigd N.S.B.-er. Werkte voor de Gestapo. Een auto, die door zegsman in zijn functie als grenscommies werd aangehouden, bevatte een hoogen functionaris van de Sicherheitspolizei, die bij dezen pastoor binnenging.

Zegsman: BUUNK, Gerrit, Bertus, geb. te Boxtel 4 Dec. 1917, wonend C 180 Achtmaal (gem. Zundert) grenscommies der Invoerrechten en Accijnzen, Beroepswachtmeester B.A.

- - -

Fo 823/44

Lissabon, 26 Januari 1944

ONDERGRONDSCH WERK

Zegsman was lid van een organisatie in Ootmarsum, die tot doel had ontsnapte Fransche krijgsgevangenen door te helpen. Er waren kampen met Fransche krijgsgevangenen vlak bij de grens.
Zijn contacten waren de Res. Lt. Montagne uit Utrecht, de Res. Kapt. Joosten (sinds overleden in concentratiekamp in Amersfoort), de gebroeders Gelderman (v/d Textielfabriek in Oldenzaal) Zegsman' s taak was om deze ontsnapte krijgsgevangenen over de grens te helpen en dan verder te expedieeren. In het begin moesten zij naar Maastricht worden gebracht, doch later belde zegsman een nummer op in Enschede en werden zij per auto gehaald uit Ootmarsum. Ondervraagde heeft er 2 persoonlijk naar Maastricht gebracht, verder verscheidene over de grens geholpen. Ondervraagde werd in Mei 1942 overgeplaatst en hoorde later, dat deze organisatie " gesprongen " xxx is.

- - - -

Fb 823/44.

Lissabon, 26 Januari 1944

K R I J G S G E V A N G E N S C H A P

Ondervraagde heeft een zwager (beroepsmilitair Korp. Tamboer 6 R.I.) in Duitsche krijgsgevangenschap.
Zijn vrouw kreeg kostwinnersvergoeding door den burgemeester uitbetaald. Zegsman zelf is uit Nederland gevlucht eenigen tijd, voordat hij zich voor krijgsgevangenschap moest melden. Hij heeft echter briefkaarten achtergelaten, gedateerd Amersfoort op den meldingsdag, die door zijn vader in Amersfoort zouden worden gepost. Zijn bedoeling was, dat zijn echtgenoote zou trachten kostwinnersvergoeding te krijgen op grond van deze " fictieve " melding.

- - - -

Fo 823/44.

Lissabon, 26 Januari 1944

O N T S N A P P I N G

Zegsman vertrok uit Nederland op 20 Juni 1943 tezamen met L. Philips (thans in Engeland). Ondervraagde had connecties met niemand van de Witte Brigade in Polygoon (België), naam onbekend.

Te voet over de grens bij Achtmaal, waar zegsman grenscommies was, en dan naar Polygoon. Zij woonden bij een der menschen van de Witte Brigade, eigenaar van een Café " De vrachtwagen ". Achteraf bleek, dat de organisatie niet bereid was om hen verder te helpen, vermoedelijk, omdat zij niet belangrijk genoeg waren.

Op 28 Juni per tram naar Antwerpen en van daar per trein naar Kortrijk. Hier had zegsman een broer wonen, waar zij logeerden.

Op 8 Juli hielp de broer van zegsman hen over de grens (te voet) uitgekomen te Roubaix. Vandaar met de tram naar Lille en per trein naar Parijs.

In den avond met de trein door naar Poitiers.

Den volgenden dag per trein door naar Limoges. Daar hadden zij een adres van een dominé, die hen doorzond te voet naar een boer, die hen ' s nachts de demarcatielijn overbracht (even ten Z. van Limoges)

Op 10 Juli per trein naar Perigueux. Hier overnacht bij een broer van den Dominé uit Limoges.

Op 11 Juli per trein naar Cahors, vandaar te voet door naar Douell, 12 km. buiten Cahors.

Hier had zegsman een adres van een vroegeren Franschen krijgsgevangene, M. Frank Rigalle-Perpot. Daar drie dagen doorgebracht. Deze zou hen verderhelpen met een organisatie uit Cahors. Zegsman ging naar Cahors, doch daar bleek, dat de organisatie hen niet kon helpen, daar zij geen

papieren

papieren hadden. Zij werden toen ondergebracht buiten Cahors in een villa van een gepensioneerd ambtenaar, waar zij 3 dagen verbleven. Zij kregen daarna in Cahors 2 valsche identieteitskaarten.

Op 19 Juli per trein van Cahors naar St. Girons.

Vandaar per bus en te voet naar Massat. Hier hadden zij een adres (gekregen in Cahors) van een zekeren Michel, een vroegeren gendarme, die hen aan een passeur overgaf. Deze passeur kon niet direkt reizen, waardoor zij 9 dagen moesten wachten. Op een hooizolder gewoond. (Passeursgeld frs. 2000.- per persoon)

Op 28 Juli vertrokken te voet van Massat met den passeur en 22 man (Franschen). Twee dagen en 2 nachten geloopen door het terrein via Pic de Mont Rouch.

Op 30 Juli in Spanje gearriveerd en overgebracht naar Sort, niet in gevangenis, daar te jong gedeclareerd.

Op 1 Augustus overgebracht naar Lerida in Hotel

Op 5 Augustus vertrokken naar Madrid

Op 13 September vertrokken met illegaal convooi Spanje/Portugal

Op 14 September gevangengenomen en overgebracht naar de gevangenis in Badagoz.

Op 20 September overgebracht naar de Porlier gevangenis te Madrid

Op 6 November in vrijheid gesteld.

Op 18 Januari 1944 vertrokken uit Madrid

Op 19 Januari 1944 aangekomen te Lissabon

N.B. De data van de ontsnapping zijn ongeveer, daar zegsman zich de juiste data niet meer herinnert.